

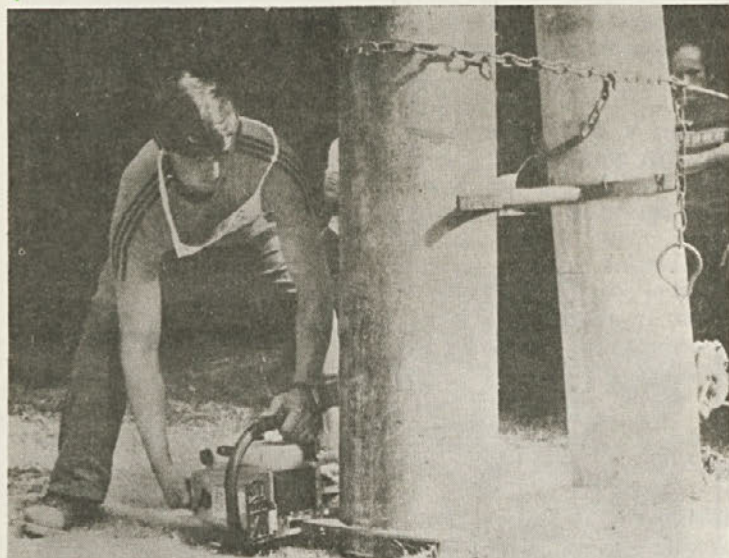
DOLENJSKI GOZDAR

glasilo delavcev
gozdnega gospodarstva
novo mesto

letnik XVII.

junij 1980

št. 5

Od točnega kota zaseka je odvisna smer podiranja drevesa. Z dobro usmeritvijo pa preprečimo poškodbe mladja in drevja v okolici. Na sliki Alojz Primc iz TOZD Novo mesto na letošnjem tekmovanju sekačev GG Novo mesto (Foto: J. Penca).

Samoupravljanje – nova vsebina družbe

Ob 30-letnici sprejetja zakona o predaji tovarn in podjetij v upravljanje delavcem, delovnim ljudem naše dežele, enem naših najpomembnejših zgodovinskih dejanj

26. junija 1960, ob desetletnici delavskega samoupravljanja, je predsednik Tito poslal delavskemu razredu in vsem narodom naše dežele poslanico, v kateri je med drugim dejal:

„...Desetletna pot razvoja delavskega upravljanja kaže, da smo lahko ponosni na ogromne uspehe, ki smo jih dosegli. Naša desetletna praksa je pokazala,

Iz izkušenj vemo, da smreka v naših semenskih sestojih porredkoma obilno cvete in semeni. Danski in nemški raziskovalci pa so sedaj ugotovili, da močno zalivanje v juniju in juliju povzroči tvorbo ženskih cvetov in povečanje števila moških cvetov. Te poizkuse so opravili v rastlinjaki, česar žal v praksi ne moremo izkoristiti.

da je naš delavski razred, čeprav še mlad, sposoben upravljati gospodarstvo in družbo.

...Delovni kolektivi sodelujejo zdaj v jugoslovanskem poprečju pri delitvi kakih 46 % sredstev družbenega proizvoda in s kakimi 40 % pri delitvi dohodka. To je edini primer na svetu, da delovni ljudje samostojno odločajo o delitvi dohodka, da sami določajo merila za nagrajevanje in odločajo, koliko preseženega dela se bo porabilo za nadaljnji razvoj. Mi smo vsekakor ponosni na to, da so naši delovni kolektivi prav pri tem samostojnem razpolaganju s tako velikimi sredstvi izpričali sposobnost, da uspešno vodijo gospodarstvo. Dosedanji razvoj je v celoti potrdil tisto, kar smo vedno poudarjali – da prehod na delavsko in družbeno uprav-

ljanje ni noben organizacijsko-tehnični ukrep in tudi ne propagandno geslo, marveč da je to globoko revolucionaren proces, v katerem delavec postopoma nehuje biti mezdni delavec in postaja zavesten, svoboden proizvajalec in upravljaec proizvodnih sredstev.

...Socialistični družbeni odnosi, katerih podlaga je delavsko upravljanje, so naša poglobljena pridobitev v minulem obdobju ...”

Dvajset let kasneje, ob trideseti obletnici uvedbe delavskega samoupravljanja v naši družbi, ko smo priče in soustvarjalci prej neslutnih ustvarjalnih pobud najširših ljudskih množic v Jugoslaviji, ve in vidi ves svet: pota za osvobajanje dela so pri nas odprta tako široko, kot niso bila nikoli doslej v zgodovini človeštva. Ne zavrlo drugih in ne zaradi propagandnih gesel, temveč predvsem zaradi nas samih in naše poti v socializem razvijamo in poglobljamo pridobitve delavskega samoupravljanja. Temelji socialističnega samoupravnega združenega dela:

- oblast delavskega razreda in vseh delovnih ljudi,
- družbena lastnina proizvodnih sredstev,
- pravica dela z družbenimi sredstvi,
- samoupravni položaj delavca,
- družbeni značaj dela,
- demokratično, samouprav-

no odločanje o delu in družbeni reprodukciji in

– na sistemu samoupravnega demokratičnega organiziranja združenega dela zasnovane skupščine družbenopolitične skupnosti so zdaj tako globoko v naši zavesti in vsakodnevni praksi, da je ni sile na svetu, ki bi jih mogla izriniti ali spremeniti. Samoupravljanje je v naših razmerah nujnost, saj imamo večnacionalno skupnost z različno in težko zgodovino.

Spoštovanje nacionalnih razlik in boj za resnično, tudi gospodarsko enakopravnost narodov se lahko uveljavita samo v razmerah samoupravljanja. Med najširšimi delovnimi množicami živi topla zavest, da je uresničevanje oblasti delavskega razreda in delovnih ljudi sploh ena izmed bistvenih osnov socialističnega samoupravnega združenega dela.

Kako prijetno se je spomniti zgodovinskih in preroških besed tovariša Tita, ki jih je izrekel 26. junija 1950 v ljudski skupščini FLRJ: „...Morda kdo misli, da bo ta zakon preuranjen, da delavci ne bodo mogli obvladati zapletene tehnike upravljanja tovarn in drugih podjetij. Kdor tako misli, se moti. Tako gledanje na to vprašanje bi pomenilo, da nimamo zaupanja v naše delovne ljudi, da ne vidimo kakšne ogromne ustvarjalne sile bo razvilo v naših delovnih ljudeh prav to upravljanje, kajti ta zakon bo našim delovnim ljudem še bolj odprl perspektivo njihove bodočnosti, bodočnosti vse naše skupnosti ...”

Na neskončnem zaupanju v delovnega človeka je tovariš Tito gradil revolucijo in novo Jugoslavijo. Zdaj, ko ga telesno ni več med nami, moramo to njegovo zaupanje potrjevati z bojem za večjo proizvodnost, za boljšo organizacijo gospodarstva na samoupravnih temeljih, za večjo stabilnost našega gospodarskega razvoja, zlasti v najnovejših pogojih in ob ukrepih, ki jih lahko uresničimo samo s samoupravljanjem.

N. S.

Zadnja vest

Na IX. republiškem tekmovanju gozdnih delavcev v Črni na Koroškem je 14. junija 1980 ekipa gozdnega gospodarstva Novo mesto zasedla prvo mesto. Zmagal je Jože Grandovec, drugi je bil Ivan Štrumbelj in tretji Izidor Fink.

Proslavili smo tri jubileje

35-letnico osvoboditve,
35-letnico ustanovitve gozdnega gospodarstva Novo mesto in
30-letnico delavskega samoupravljanja

V zelenem objemu gozda, na opuščnem vrtu pri gradu Luknja, se je v soboto, 7. junija, zbralo lepo število delavcev gozdnega gospodarstva, da bi proslavili pomembne obletnice in se pomerili v že ustaljenem proizvodno-sportnem tekmovanju. Proslave so se udeležili tudi zastopniki podjetij, s katerimi poslovno sodeluje gozdno gospodarstvo, predstavniki družbenopolitičnih organizacij, komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter splošnega združenja gozdarstva.

Zbranim delavcem in gostom sta o delu gozdnega gospodarstva, o samoupravljanju ter o prizadevanjih za ustalitev gospodarstva govorila direktor delovne organizacije dip. ing. Jože Petrič ter dipl. ing. Jože Falkner v imenu zveze sindikatov Slovenije, republiškega odbora delavcev gozdarstva in lesarstva.

Objavljamo oba nekoliko skrajšana nagovora. Ko je direktor Petrič pozdravil vse prisotne, je nadaljeval:

Zbrali smo se z namenom, da počastimo jubilejna leta 35-letnice ustanovitve naše delovne organizacije, 35-letnice osvoboditve in 30-letnice delavskega samoupravljanja. To naše srečanje smo popestrili tudi s sekaškimi in športnimi tekmovanji naših delavcev, ki so v okviru naše delovne organizacije postala že tradicionalna in se odvijajo vsako leto na območju druge naše TOZD ali TOK. S pohodno gozdarsko enoto, ki je obiskala partizanska obeležja na območju Brezove rebri in se poklonila padlim žrtvam, je današnji slovesnosti dano še posebno praznično obeležje. Ob vsem tem pa v naših srcih čutimo neizmerno bolečino zaradi izgube našega dragega predsednika Tita. Izguba je težka in nenadomestljiva, toda delavci GG Novo mesto obljublamo, da bomo zvesto hodili po poti, katero nam je začrtal tovariš Tito.

V maju 1945, takoj po osvoboditvi, je gozdarski odsek pri predsedstvu SNOS izdal nalog za organiziranje gozdne uprave v Straži, ki naj bi zajemala v celoti gozdove bivše gozdne uprave Straža in deloma tudi gozdove iz predela Kočevskega Roga. Hkrati so bile ustanovljene tudi gozdne uprave v Soteski, Novem mestu in Črnomlju. Ker za organizacijo gozdarske službe ni bilo pismenih navodil, so se upravitelji pogosto sestajali s strokovnjaki ministrstva za gozdarstvo NVS in s političnimi vodstvi okrajev. Na teh sestankih so reševali številne težave zaradi pomanjkanja gozdnih delavcev in gozdarskih strokovnjakov, v zvezi s prehrano itd. Taki so bili začetki organizacije gozdarstva

po osvoboditvi. Še istega leta, t. j. oktobra 1945, je takratna NVS izdala odlok o osnovanju uprav državnih gozdov.

Korenine segajo že v september 1943

Korenine organizacije gozdarstva pa segajo še v čas NOB. Tako je bila že 22. septembra 1943, neposredno po kapitulaciji Italije, izdana posebna odločba o organizaciji gozdarstva na območju roških gozdov. V maju 1944 je predsedstvo SNOS (23. 5.) izdalo odlok, da se pri njem osnujejo poleg ostalih tudi odsek za gozdarstvo. Gozdarska služba je imela nalogo, da oskrbuje partizanske objekte na območju Roga z ogljem in drvni, okoliško prebivalstvo z drvni in s stavbnim lesom ter partizanske žage venecianke v Starih žagah z lesom, ki so ga tam predelovali za potrebe partizanskih enot in objektov.

Leta 1945, ki ga štejeamo za ustanovitev naše DO, je prineslo dolgo pričakovano svobodo, hkrati pa je pomenilo začetek naporne obnove v vojni porušene domovine. Za obnovo je bilo potrebno veliko lesa, za njegov posek, spravilo in prevoz pa so bili vloženi nadčloveški napor. Delavci niso poznali prostih dni. Njihov delavnik je trajal od zore do mraka. Primanjkovalo je hrane in drugih življenjskih potrebščin. Kljub izredno težkim razmeram so svojo nalogo vestno opravili in danes smo jim za njihovo požrtvovalnost hvalni.

Ustanovitvi uprave državnih gozdov v letu 1945 je leta 1947 sledilo Dolenjsko gozdno gospodarstvo, leta 1948 gozdno gospodarstvo Novo mesto kot podjetje, leta 1953 GG Novo mesto kot ustanova s samostojnim financiranjem, leta 1956 KGP Novo mesto, leta 1961

KGPK Novo mesto in končno leta 1963 GG Novo mesto, v katerem sta se združila družbeni in zasebni sektor gozdarstva.

NOB je dokončno uveljavila delavski razred

Drugi jubilej, ki ga letos praznujemo, je 30-letnica delav-

skega samoupravljanja, ki je do sedaj doživelo nesluten razmah in postalo sestavni del našega vsakdanjega življenja. Misel o delavskem upravljanju se je pojavila hkrati z rojstvom delavskega razreda in delavskega gibanja. Teoretične osnove zasledimo že pri utopičnih socialistih ter nato v delih Marksa in Engelsa, ki sta prikazala nujnost takega procesa.

(Nadaljevanje na 47. str.)

Uničevalno početje z enim naših najlepših dreves – z lipo . . . Ali jo bomo iztrebili – ali pa še pravočasno ukrepali?

Smo res brez moči?

Vse tako kaže, da bo preteklo še precej vode, preden bomo razumeli, kaj je koristno in kaj ni, kaj je nujno in kaj ne. Dostikrat samo zaradi svoje komodnosti počenjamo stvari, ki nam gotovo niso v čast. Čaj je zdravilen, lipovo cvetje koristno za marsikaj, pa vendar ne cveta ne čaja ne bi bilo, če ne bi bilo lipovega drevesa. Zakaj potem tako mučenje, tako zarezovanje v živo? Prav gotovo zaradi nerazumevanja!

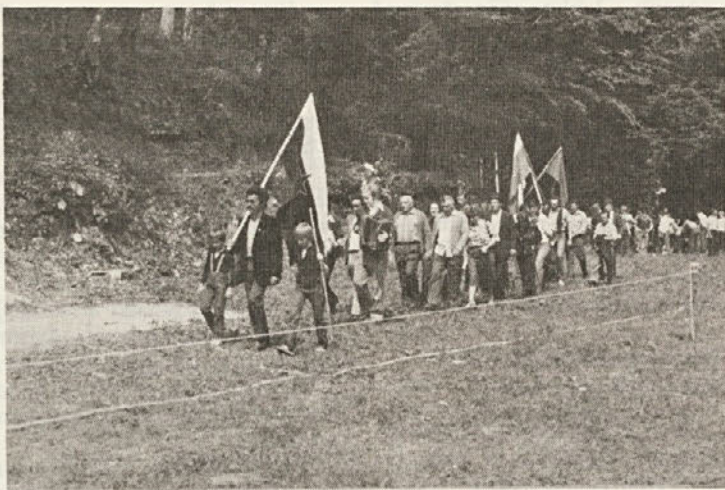
Gozdarji imamo vedno več obveznosti tudi na področju izobraževanja. Smo tisti, ki bi morali naravo najbolj razumeti. To svoje razumevanje ža ne smemo hraniti samo zase, ampak ga moramo prenašati, razdajati z vsem srcem. Ogromno lahko prispevamo, da bomo vsi živeli resnično človeško

življenje. Zato pa je potreben dodaten napor: včasih morda ob pravem času izgovorjena iskrena beseda.

Obveznosti gozdarjev, ki delamo v zasebnem sektorju, so še toliko večje. Nalaga nam jih družba, nalaga nam jih sredina, v kateri preživljamo svoje delovne dneve. Opravka imamo z naravo in ljudmi. Prav zaradi tega moramo povezanost med naravo in človekom še toliko bolj razumeti. Ne bo nam žal naporov in lipa bo kraljevala v vsej svoji lepoti, lipov cvet bo obran brez škode in z velikim zadovoljstvom bomo še dolgo pili lipov čaj.

Za to pa je potrebno še kaj več kot samo želeti, da bi vsi postali Gorenjci, ki bi pili „gorenjski čaj“ . . .

JOŽE FALKNER,
dipl. ing.

Skupina delavcev gozdnega gospodarstva v kateri so bili zastopniki vseh TOZD in TOK, je obiskala spominska obeležja in kraje znane iz časa NOB (Foto ing. Jernej Piškur).

(Nadaljevanje s 46. str.)

Na naših tleh je šele socialistična revolucija, ki je bila v prvi fazi izvedena med NOB, odprla resnične možnosti za uveljavitev delavskega razreda kot vladajočega razreda. Začetek delavskega upravljanja zasledimo že med NOB, po osvoboditvi pa so delavci sodelovali v upravljanju kot delavski zaupniki, v sindikatih, na proizvodnih posvetovanjih in v svetih direktorjev, ki so bili zadnji korak pred uvedbo samoupravljanja, saj so pomenili začetek neposredne udeležbe delavcev pri delitvi. Tako je leta 1950 KPJ sprejela zgodovinsko odločitev o predaji državnih gospodarskih podjetij v upravljanje delovnim kolektivom. Ta revolucionarni akt je sprejela ljudska skupščina Jugoslavije dne 26. junija 1950. Tedaj je tov. Tito dejal, češ da nekateri mislijo, da je uvedba tega zakona preuranjena, da delavci ne bodo sposobni voditi tovarne in podjetja, kar pa ni res, in je zatrdil, da je do sprejetja zakona prišlo prej z zamudo kot prezgodaj. Navedene Titove besede natančno določajo po svoji vsebini in pomenu glavno usmeritev v preteklem, sedanjem in prihodnjem razvoju naše poti v socializem, potrjujejo pa jih pretekli dogodki v zadnjih 30 letih, ko si je delavsko samoupravljanje nenehno utiralo pot v vse pore našega družbenega in političnega življenja.

Naš prvi delavski svet: 15. 10. 1950

Volitve v prvi delavski svet GG Novo mesto so bile 15. oktobra 1950. Tedaj je bilo število zaposlenih 107, volili pa so 30 članov DS. Volitve so potekale v svečanem vzdušju in s prostovoljnim delom. Na prvi seji delavskega sveta, ki je bila

22. oktobra 1950 v porotni dvorani novomeškega okrožnega sodišča, se je delavski svet konstituiral in za prvega predsednika izvolil tov. Juleta Smrketa, našega dolgoletnega sodelavca. Izmed sebe je izvolil tudi 6 članski upravni odbor, katerega predsednik je postal pred leti upokojeni naš sodelavec Danijel Adamič.

To je samo nekaj utrinkov iz zgodovine našega delavskega samoupravljanja. Do danes je to ena največjih zgodovinskih vrednot, kar jih je izbojeval delavski razred. Samoupravljanje je v teh 30 letih prešlo pot od prvih DS in UO do celovitega družbenega sistema, kjer prevladuje družbena lastnina proizvodjalnih sredstev in kjer združeni proizvajalci vse bolj odločajo o vseh dejavnih svojega dela.

Ko ocenjujemo samoupravne odnose v naši delovni organizaciji, lahko ugotovimo, da smo naredili precej, vendar pa še vse premalo, da bi bili lahko zadovoljni. Čakajo nas še težke in odgovorne naloge. Našim TO bodo morali dati še bolj poglobljeno vsebino dela v pogledu pravic in dolžnosti, pri čemer bomo morali razmisljati tudi o taki organizaciji, ki bo najbolj racionalna in ekonomsko utemeljena. Več pozornosti bomo morali posvetiti dohodkovni povezanosti znotraj DO, kakor tudi z lesno industrijo. Ob nenehnem razvijanju stranskih dejavnosti, kjer smo že dosegli uspehe pri predelavi lesa in združitvi TOZD Vrtnarstvo, se bomo morali potruditi, da bodo naše usmeritve take, da bodo omogočile zaposlitev tudi tistih delavcev, ki zaradi težkih pogojev dela v gozdu postanejo delovni invalidi. Več pozornosti bomo morali posvetiti krepitevi TOK, pri čemer bo morala posebna skrb veljati vključevanju kmetov—lastnikov gozdov v

samoupravljanje in odločanje pri delitvi.

Gospodarimo z velikim naravnim bogastvom petih občin

Pri gospodarjenju smo dosegli velike uspehe. Naj naštejemo samo nekatere od njih. Zgradili smo več kot 400 gozdnih cest. Na novo smo posadili 4.500 ha površin. Delo v gozdu smo docela mehanizirali in danes je skoraj slehernemu delavcu omogočen prevoz na delo in z dela (27 kombijev in 5 avtobusov). Delavci dobivajo na delovišču toplo hrano, poskrbljeno pa je tudi za njihova stanovanja v samskih domovih itd.

Gozdarji gospodarimo z velikim naravnim bogastvom na območju 5 dolenskih občin. Ta naša velika zelena tovarna meri kar 81.500 ha, kar predstavlja 54% od celotne površine območja. V naših gozdovih je 14,5 milj. m³ lesa, ki letno prirašča s 440.000 m³. Les kot surovina za predelovalno industrijo dobiva vse večji pomen, pomagal pa bo reševati tudi energetske krize. Če k temu dodamo še posredne koristi gozdov, katere je težko ovrednotiti, čeprav njihova vrednost prav tako nenehno narašča, potem se gozdarji moramo zavedati velike odgovornosti, katero nam je družba zaupala pri gospodarjenju z gozdovi. Upam si trditi, da smo v 35 letih tako zaupanje upravičili.

Tovarišice in tovariši!

Letošnje jubilejno leto je lepa prilžnost, da se spomnimo tudi vseh tistih sodelavcev, ki so s svojim požrtvovalnim delom pripomogli k doseženim uspehom naše delovne organizacije. Zato je DS GG Novo mesto na svoji seji dne 12. maja 1980 sprejel sklep o podelitvi posebnih jubilejnih priznanj 40 delavcem GG Novo mesto in 17

delovnim organizacijam, ustanovam ter društvom, s katerimi GG Novo mesto že dalj časa sodeluje. Prav tako bo na predlog komisije za odlikovanja prejelo priznanja z zlatimi, srebrnimi in bronastimi značkami DO 14 delavcev GG Novo mesto. Priznanja bodo podeljena na današnji slovesnosti.

Na koncu nagovora se je direktor vsem zahvalil za udeležbo, predvsem pa tekmovalcem in delavcem TOZD Straža, ki so odlično pripravili tekmovanje in proslavo.

Nagovor tov.

ing. Jožeta Falknerja

Tovarišice, tovariši, zbrali smo se, da bi skromno proslavili pomembne obletnice: 35. letnico osvoboditve, 35. letnico nastanka GG Novo mesto in 30. letnico samoupravljanja. Zbrali pa smo se tudi v času, ko z našega zborovanja ne moremo več poslati pozdravnega pisma človeku, ki je bil kovač naše sreče.

Za našega pokojnega predsednika ne morejo veljati tista merila, ki veljajo za marsikakšno osebnost, ki zaživi v vsej veličini šele po smrti. Življenjsko delo tovariša Tita smo dobro poznali in vseskozi smo se dobro zavedali tudi njegovega pomena. To delo nam sedaj, ko ga ni več med nami, še bolj združuje v nenehni bitki za boljši jutrišnji dan. Delo, ki ga je za nas in bodoče rodove opravil tovariš Tito je veličansko, neizmerljivo in prav tak je tudi njegov prispevek za našo srečo. Štiri preproste črke na kamnu zadnjega počivališča nas bodo vedno obvezovale in opominjale nanj, ki je simbol za vrednote, ki nam jih zavidajo povsod po svetu.

Kako veliko je njegovo delo, ki nam tako jasno, vizionarsko kaže pot naprej k večji svobodi in sreči človeka, nam kažejo

(Nadaljevanje na 48. str.)

Na okrašeni tribuni oba govornika ing. Jože Falkner in ing. Jože Petrič ter moški pevski zbor iz Straže (Foto ing. Jernej Piškur).

Dva metra in pol je visoka omorika v drevesnici v Podturnu, pa je že vsa obložena s storži (Foto: J. Penca).

(Nadaljevanje s 47. str.)

tudi njegove misli. Drobec teh misli v nadaljevanju citiram:

— „Naša zmaga ni zmaga samo enega naroda Jugoslavije, temveč vseh njenih narodov. Nova Jugoslavija ni nastala za zeleno mizo, ampak v štiriletnih mukah in trpljenju vseh naših narodov.

— To kar smo dosegli v vojni, to je šele začetek. Šele zdaj se nam zastavljajo neslutene naloge. Ničesar drugega nimamo kakor močno voljo, visoko moralo, lastne mišice.

— Meje republik v SFRJ niso meje razdruževanja, temveč meje spajanja. Noben naš narod, niti slovenski, niti hrvatski, niti srbski, niti makedonski, niti črnogorski ne more ohraniti svoje narodnosti drugače, kakor samo v skupnosti z drugimi narodi Jugoslavije. Enotnost naših narodov je trdno jamstvo, da nam nič in nihče ne more preprečiti, da ne bi naredili naše države še srečnejše.

— Mislim, da se je danes sleherni naš delavec dokopal do prepričanja, da za naš delavski razred ni prihodnosti brez samoupravljanja, brez pravic delavcev, da sami upravljajo svoje delo, da sami uporabljajo tisto, kar ustvarjajo, ne da bi te izkoriščal kdo drug.

— Ko smo že pred več kot dvema desetletjema skupaj s predsednikom Naserjem, Nehrujem in drugimi državniki postavljali temelje neuvrščenosti, smo začrtali politiko miru in sodelovanja, katere vrednote je čas prepričljivo potrdil. Vse bolj jasno postaja, da se odnos sil na svetu nenehno, nezadržno spreminja v korist miru, napredka, demokracije.

— Mladi ljudje morajo vedeti, da je ta družba njihova, da jim daje velike perspektive, da pa se morajo tudi sami bojevati za

napredek te družbe, za interese naše socialistične skupnosti, za svoje interese“.

Dragi gostje, dragi sodelavci, prepričan sem, da se vsi zavedamo tega, da bodo TITO-VA prizadevanja, da bodo njegove misli lahko do konca uresničene z zavestnim in nesebičnim vsakodnevnim prispevkom vsakega posameznika v naši družbi. Uresničevanje stališč, ki smo si jih zadali na kongresih, ki jim je prisostvoval tudi tovariš Tito, pa morajo biti naši konkretni prispevki. Uresničevanje stališč pomeni utrjevanje oblasti dela in samoupravljanja, to pa pomeni največjo svobodo in demokracijo za vsakega posameznika in za vse nas. Smo v težavnih ekonomskih razmerah, pa vendar nam vsak uspeh, dosežen v teh

Proslave GG Novo mesto in tekmovanja gozdnih delavcev, ki je bilo 7. junija v prijetnem okolju v Luknji, se je udeležilo tudi veliko upokojenec, bivših delavcev gozdnega gospodarstva. Veseli vrvež sta opazovala tudi gozdni delavec Janez Šenica in dolgoletni cestar na roških cestah Avgust Fink. Šenica je hvalil delovne razmere, v kakršnih delajo sedaj sekači in se spominjal, kako je bilo nekoč: Prenočevali smo v gozdu. Pozimi smo vstajali v temi in si s svetilko svetili na poti do sečišča. V temi smo se zvečer vpračali. Včasih je bilo tudi en meter snega. Predno smo začeli podirati, smo z lopatami odmetali sneg. In kako smo pazili na mladje! Da ga ne bi poškodovali, smo ga privili in ga z vejnatimi kljukami pritrdili na tla. Ko smo drevo podrl, smo kljuko pobrali in o sečnji razen štora ni bilo sledi. Danes, ko se dela z motornimi žagami in po spravi s težkimi traktorji, sečni red ni več tak kot nekoč. (Foto: J. Penca).

pogojih, lahko vlije še več zaupanja vase, v skupna prizadevanja za še lepši jutrišnji dan.

Temeljito funkcioniranje delegatskega sistema omogoča nemoten razvoj samoupravljanja. Če hočemo resnično tvorno vplivati na dogajanja na vseh področjih našega življenja, potem moramo zagotoviti, da bodo delegacije delovale tako, kot smo zapisali.

Naša prizadevanja v naslednjih petih letih

Smu pred naslednjim srednje-ročnim obdobjem, v fazi, ko poskušamo trdno sestaviti našo ekonomsko razvojno perspektivo za nadaljnjih pet let. Republiški odbor sindikata delavcev lesarstva in gozdarstva je skupaj z našima poslovnima združenjema začrtal določen okvir, v katerem naj se gibljejo prizadevanja lesarjev in gozdarjev v naslednjih petih letih:

1. izvoz ostaja tudi v prihodnje ključ za uspeh in razvoj lesne industrije.
2. V sestavljenih organizacijah združenega dela, ki pokrivajo večji del slovenskega lesarstva, bi morali uveljaviti delitev dela, ki je pogojena z združenjem sredstev in usklajevanjem proizvodnih programov.
3. Omejeni surovinski viri narekujejo načrtnost porabe lesa.
4. Z združevanjem sredstev za izboljšanje malodonosnih gozdov se odpirajo možnosti povečevanja sečnje.
5. Med gozdarstvom in lesarstvom je obvezno treba

urediti odnose na osnovah skupnega prihodka.

6. Zakon o spremembah zakona o gozdovih mora dograditi organiziranost gozdarstva zlasti v zasebnem sektorju.

7. Pri uveljavljanju sistema cen se zavzemamo za odpravo različnih nivojev določanja in kontrole cen. Zavzemamo se za republiški nivo.

8. Višina izvoznih stimulacij naj bi v bodoče postala odvisna od stopnje obdelave izdelkov.

9. Gozdarji in lesarji naj bi se dogovorili o skupnem deviznem prihodku.

10. V skladu s politiko cen naj bi se odpravila soglasja za uvoz lesne surovine, zlasti tropske hlodovine.

11. Za kriterij pri investicijskih vlaganjih naj bi upoštevali: doseženi dohodek, akumulacijo in dohodek na vložena sredstva pri investiciji, ki morajo biti doseženi na povprečju panoge. Lesna bilanca ne sme biti porušena.

Razvoj reprodukcijske celote v naslednjih petih letih ne sme biti prepuščen stihiji, združevanje sredstev ne sme biti odvisno od trenutne situacije na tržišču. Družbeno planiranje nam omogoča, da dosežemo željeno stanje.

Tovarišice, tovariši, zbrali smo se tudi, ker nestrno pričakujemo rezultatov proizvodnega tekmovanja. Naj povem, da je republiški odbor sindikata delavcev lesarstva in gozdarstva v preteklosti tako tekmovanja podpiral in da jih misli tudi vnaprej. Želimo, le da bi ta tekmovanja, z razširitvijo tudi na druga področja, prispevala še več k dvigu produktivnosti dela in k vrednotenju fizičnega dela. Kvaliteta dela naj v bodočnosti postane še pomembnejši element proizvodnje, ker nam prav sprememba v kvaliteti in sprememba našega odnosa do dela lahko bistveno pripomoreta k utrditvi družbeno-ekonomskega položaja. Vsak posameznik lahko znatno prispeva k temu, da bo naš jutri še lepši, da bomo še srečnejši.

Na Švedskem gradijo ploveče tovarne papirja na ploščadah 115 x 45 m z zmogljivostjo do 50.000 ton papirja letno. Prednost take tovarne je, da je mogoče prepeljati tja, kjer je veliko celuloznega lesa. Ploščad ima lastno električno centralo na pogon z lesom. Tovarna, ki se lahko z majhnimi spremembami usposobi za predelavo iglavcev ali listavcev, izdeluje časopisni papir, fini papir, karton, papirnate robčke in druge izdelke.

Podeljena posebna priznanja

Delavski svet gozdnega gospodarstva Novo mesto je na seji 12. maja 1980 sprejel sklep, da se v jubilejnim letu – ob 35. letnici ustanovitve delovne organizacije in 30. letnici samoupravljanja podeli najbolj zasluženim delavcem ter delovnim in družbenopolitičnim organizacijam in društvom posebna priznanja.

Posebno priznanje podeljuje gozdno gospodarstvo Novo mesto za zasluge, ki jih imajo posamezniki, delovne organizacije, družbenopolitične skupnosti in društva na področju razvoja gozdarske dejavnosti na Dolenjskem za razvoj samoupravnih socialističnih odnosov in utrjevanje tovarštva med ljudmi.

Posebna priznanja so bila podeljena 7. junija 1980 na tradicionalnem proizvodno športnem tekmovanju delavcev gozdnega gospodarstva Novo mesto in zborovanju celotnega kolektiva GG Novo mesto, ki je bilo na opuščnem grajskem vrtu pri gradu Luknja pri Prečni.

Posebna priznanja so prejele:

TOZD Gozdarstvo Novo mesto: Ivan Bukovec, Anica Bartolj, Mirko Bajt, Joso Gavranovič, Jože Lipaj, Miha Žagar.

TOZD Gozdarstvo Straža: Franc Fifolt, Jože Grandovec, Jure Mihič, Miha Novak, Janez Štrumbelj, ing. Jernej Piškur, Karel Turk.

TOZD Gozdarstvo Podtum: Jože Avguštin, Milena Bobaš,

Martin Furlan, Domine Hrovat, Milan Karakaš, Franc Murn, Karel Muhič, Metod Rom.

TOZD Gozdarstvo Črmošnjice: Ernest Haler, Muharem Mujkič, Albin Šprogar, Ludvik Vrtar.

TOZD Gozdarstvo Črnomelj: Jože Barič, Čedo Ivančević, Franc Janež.

TOK Gozdarstvo Novo mesto: Franc Ban, Uroš Kastelic, Sonja Maras.

TOK Gozdarstvo Črnomelj: Angelbert Tesari, Jože Vidmar, ing. Jože Vidervol.

TOK Gozdarstvo Trebnje: Ludvik Bizjak, Jože Pogačnik.

TOZD Gradnje: Alojz Kovačič, Dane Novak.

Delovna skupnost skupnih služb: ing. Danica Belopavlovič, ing. Janez Penca.

Krajevna skupnost Semič.
Osnovna šola Mirana Jarca Črnomelj.

Osnovna šola Baza 20. Dol. Toplice.

Osnovna šola Žužemberk.
Zveza Lovskih družin Novo mesto.

Odbor za varstvo spomenikov NOB in naravnih znamenitosti Roga.

Novoles Straža.
Industrija motornih vozil Novo mesto.

SGP Pionir Novo mesto.
Slovenijales – izvoz gozdnih sortimentov Ljubljana.

Slovenijales – trgovina Ljubljana.

Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj Krško.

„Liko“ lesnoindustrijski kombinat Vrhnika.

Jadran Eksport–Import Sezana.

Primorje Eksport–Import Nova gorica.

Kopaonik Beograd.
Drvena industrija Karlovac.

Posebno priznanje naj po-

meni izraz spoštovanja do delavcev, delovnih organizacij, družbenopolitičnih skupnosti in društev za doseženo izredno pomembno delo, ki so ga opravili za razvoj družbeno-ekonomskih odnosov, zlasti še gozdarstva v regiji in utrjevanju samoupravljanja na vseh področjih naše samoupravne družbe.

Pogled na steljniki pri Meniški vasi. Pri spremembi v intenzivnejše kulture spomladi leta 1963 je bila tudi ta, približno 2 ha velika površina zrigolana in pripravljena za setev. Zaradi poznega datuma je bilo to preloženo na jesen. Kot se rado zgodi z odloženim delom, do tega še danes ni prišlo. Površina se je spet zarastla s pionirskimi drevesnimi vrstami in TOZD „Gozdarstvo“ Podtum jo ima sedaj v načrtu drugo leto pogozditi. V ozadju je vas Dolnje Polje in Straška gora. (Besedilo in foto ing. S. Klančičar).

Nesrečni dan

Večja skupina medicinskih sester, ki je obiskala naše podjetje, je hotela na vsak način videti tudi sekaško skupino pri podiranju drevja. Slučaj je hotel, da sta bila pri roki ravno najmlajša delavca z najkrajšo delovno prakso, ki sta tečaj za motoriste opravila konec minulega leta.

Z nemalo treme zaradi tolikšnega občinstva, sta se spravila na debelo bukev. Stali smo v varni razdalji in gledalkam razlagali vse faze in kako bo drevo vsak hip zgrmel na tla. Toda, kot se najraje zgodi v takih primerih, se je bukev obesila. Sekača sta zabijala kline in spet žagala, toda trmasto drevo ni hotelo dol. Nazadnje sta jo ob ustni asistenci prisotnih strokovnjakov z obračalko tako obrnila, da je zdrsnila s panja, se

globoko zarila v tla in postavila še bolj pokonci.

Prisotni revirni vodja je v gostem sestoju hitro obsodil na smrt drugo drevo, tokrat smreko. Toda glej ga zlomka, tudi ta se je naslonila na sosedo. Hiteli smo razlagati, da je to res neverjeten slučaj in da delavci ne bi zaslužili niti za sol, če bi se taki primeri vrstili tako zaporedoma.

Bili smo že pri avtobusih, ko je v daljavi končno le zahreščalo in zabobnelo – drevo je padlo na tla.

Eden od prizadetih je kasneje na samem zadevo šaljivo komentiral takole: „Saj sem takoj vedel, da bo polomija. Toliko žensk nenkrat skupaj, pa še na veliki petek!“

Videl in zapisal: SLAVKO KLANČIČAR, dipl. ing.

Čez nekaj mesecev bo ta travnik, ki meji na naš nasad iglavcev pri Meniški vasi, kazal popolnoma drugačno podobo. V travi se že svetijo količki zazidalnih parcel. – Po prvotnem načrtu bi se moralo posekati vse drevje na levi strani slike. S tem se gozdarji nismo strinjali in zato bo stavb nekaj manj. Tako bo nasad smreke in macesna, ki zelo uspeva, ostal neokrnjen. (Besedilo in foto ing. S. Klančičar).

Zdravje – ali kajenje

Strastno kajenje je eden izmed najpogostnejših vzrokov za nastanek raka, srčnega infarkta, skleroze ožilja in kroničnega bronhitisa

Današnja stopnja vsesplošnega napredka je zajela tudi zdravstveno prosvetljenost občanov. Posledica tega je višja higienska stopnja med ljudmi in zato manj infekcijskih bolezni, med njimi pa predvsem ene izmed najbolj problematičnih bolezni bližnje preteklosti – tuberkuloze.

Hkrati z znižanjem števila infekcijskih obolenj opazamo porast pljučnega raka, raka v ustni votlini in grlu, nadalje bolezni srca in ožilja ter

naši profesorji, znane javne osebnosti. S sošolci „sokadilci“, starimi 12–14 let, sem se važil s prižganimi cigaretami po mestnem parku. Najprej sem seveda bruhal, potem pa mi je po nekaj uspešnih poskusih prešla cigareta v navado.

Bolj kot sem kadil, bolj sem bil živčen...

Na začetku sem pokadil le nekaj cigaret na dan, potem pa z leti vedno več. Ko sem

prišel pred 25 leti v Novo mesto, sem pokadil več deset cigaret na dan. Kaditi sem moral povsod: doma, v službi, na cesti, na vožnji z vlakom in avtobusom – skratka, brez cigareta nisem bil nikoli! Nekoč sem prižgal cigareto na avtobusu. Pred menoj sta sedeli dve mladi tovarišici, ki sta me opozorili, da jima cigaretni dim škoduje. Povem vam, da me je postalo pred njima sram; cigareto sem takoj ugasnil in na tisti vožnji nisem prižgal nobene več. Kako prav sta naredili! Še danes sem jima hvaležen, da sta opozorili mene, kadilca, ki oneznažuje čist zrak, saj ima do njega vendarle pravico vsak človek.

Kadil pa sem naprej. Komaj so mi zadostovale 3 škatle na dan, in kako je bilo doma, si lahko kar mislite. Žena in otrok sta dihala čist zrak samo takrat, ko me ni bilo doma. Komaj smo prezračili – nova cigareta, pa dim,

ponovno zračenje, nekaj minut svežega zraka, pa spet dim... Problemi so nastajali tudi v službi. Administratorko, ki ni nikdar kadila, sem prisilil, da je postala pasivna kadilka. Po vsakem mojem dežurstvu je morala ves svoj delovni čas vdihavati škodljivi zrak. In to v kulturni sredini, v bolnišnici – in še celo na pljučnem oddelku!

Zdravnik trdi: ena najbolj nesmiselnih razvad!

Moje osebno pučutje je bilo zelo odvisno od kajenja. Kadar sem bil nerazpoložen, sem bolj kadil; zato sem bil še bolj živčen in zato sem še več pokadil. Pravi začarani krog! Zjutraj kašelj, pogostni glavoboli, neprijeten občutek v ustih, občasne bolečine v želodcu in še polno drugih neprijetnosti.

Zdaj pa vas vprašam, vse kadilce: ali se splašča kaditi? Ali kajenje ni ena izmed najbolj nesmiselnih razvad v našem življenju? Ali cigareta res pomirja? Seveda pomirja tvojo pridobljeno strast do nikotina, dejansko pa si prav zato, ker kadiš, še bolj živčen in nemiren.

Pred leti sem si zastavil podobno vprašanje. Odgovor je bil možen samo eden: čimprej se odvadi kajenja! Sami lahko presodite, če mi je kaj drugega preostalo. S tako prepričljivimi dokazi mi ni bilo težko za vedno prenehati kaditi. Ne bi govoril toliko o svojem kajenju, če bi ne bil prepričan, da je vsak kadilec na istem kot sem bil jaz. Prav tako onesnažuje zrak sebi in okolici, prav tako je suženj razvade in prav tako ima težave.

Prej ali slej pa bo lahko imel usodne posledice, če s kajenjem ne bo prenehal.

N. S.

Letočni svetovni dan zdravja je za nami – namenjen je bil boju proti kajenju, toda milijoni več ali manj zasvojenih kadilcev nadaljujejo, česar so se navadili v mladosti ali kasneje. Njim namenjamo naslednje vrstice dr. Smiljana Trobiša, specialista za pljučne bolezni in predstojnika pljučnega oddelka novomeške bolnišnice, ki jih je spregovoril prejšnji mesec delavcem Zdravstvenega centra Dolenjske. Njemu in uredništvu DOLENJSKEGA ZDRAVSTVA, ki je njegov spis objavilo v svoji zadnji številki, se zahvaljujemo za dovoljenje za ponatis gradiva.

kroničnega bronhitisa z enfi zemom. Kakšno nasprotje: na eni strani napredujoča zdravstvena prosveta, na drugi pa naraščanje bolezni.

Ali se ta obolenja res ne dajo zaježiti? Lahko jih znatno omejimo prav z zdravstveno prosvetljenostjo, ki nas uči o zdravem načinu življenja, o prehrani, o nezdravih razvadah – kajenju, uživanju alkoholnih pijač itd. Rak, srčni infarkt, skleroza ožilja, kronični bronhitis, vse to nas prezgodaj peha v bolezen in grob. Vsemu temu pa je največkrat vzrok najnesmiselnjša razvada našega življenja – strastno kajenje.

Mislite da pretiravam? Če boste prebrali članek do konca, boste lahko spoznali, da ne! Oprostite pa mi, ker bom osebno. Podal bom svoje lastne izkušnje, kajti moja dolžnost je, da jih kot zdravnik ne zamolčim, temveč jih posredujem naprej.

Trideset let sem bil strasten kadilec. Kot dijak nižjega razreda gimnazije sem se skrival pred starši in profesorji. Takrat je bil najprimernejši prostor za kajenje šolsko stranišče; tam smo bili najbolj skriti, pa še zaklenjeni povrh. S kajenjem sem pričel v družbi sošolcev. Mislil sem, da sem proti nekadilcem nekaj več, nekaj izrednega, da veljam za odraslega, skratka – da sem junak dneva. Saj vendar kadijo tudi moji starši,

Najboljši v metu krogle je bil ing. Jernej Piškur, ki je vrgel petkilogramsko kroglo 13,34 m daleč, drugi je bil Mujakič iz TOZD Gradnje in tretji ing. Radovan Lapanje iz TOK Novo mesto. Žal posnetka zmagovalcev nimamo. Na slikah sta dva nekoliko manj močna gozdarja. (Foto: J. Penca).

V nekem zapuščinem rudniku v Ameriki so gojili v lončkih sadike duglazije in rumenega bora pri umetni osvetlitvi. Tako gojene sadike prenesejo iz rudnika in jih pred saditvijo zakopljejo v gredice z žaganjem, kjer se 3 do 6 tednov prilagajajo razmeram na prostem. Pogoji za vzgojo sadik v rudniku so ugodni glede na temperaturo, vlago in CO₂. Pri presajevanju se prime 80 do 90 odst. sadik.

Mešanica kompostirane skorje listavcev in šote je zelo primerna za vzgojo nekaterih sadik.

Najstarejša drevesa na Madžarskem sta 900 do 1000 let star hrast-dob in 1000 letni domači kostanj, zaščitena kot prirodna spomenika.

14 delavcev GG Novo mesto je dobilo priznanja in denarne nagrade

V skladu s samoupravnim sporazumom o podeljevanju denarnih nagrad, priznanj in zahval je na predlog IO osnovnih organizacij sindikata posebna komisija odločila podeliti naslednje denarne nagrade, priznanja in zahvale:

1. za požrtvovalno delo in izredne uspehe na področju dviga produktivnosti, racionalnosti poslovanja, prihrankov na materialu, organizacije poslovanja, varovanja družbenega premoženja ter za tvorno delo v organih samoupravljanja in družbenopolitičnih organizacijah prejmejo denarne nagrade, pismena priznanja in zlate značke delovne organizacije trije delavci:

1. Vlado Pavec, dipl. ing., TOZD Gozdarstvo Novo mesto,
2. Jože Turk, TOZD Gozdarstvo Straža,
3. Anton Zupančič, TOZD Gozdarstvo Podturn,

2. Za požrtvovalno delo, ki je pripomoglo k boljšim rezultatom poslovanja in upravljanja, za družbeno aktivno delo v delovni organizaciji in izven nje ter za dopisovanje v interno glasilo Dolenjski gozdar prejme pismena priznanja in srebrne

ALI JE KLEŠČENJE VEJ Z MOTORNO ŽAGO CENEJE?

V Nemčiji so na borih različnih debelin ugotavljali stroške kleščanja vej s sekiro in motorno žago. Poiskusi so pokazali, da je v nekaterih primerih kleščanje s sekiro znatno cenejše. Pri kleščanju s sekiro so dnevno privarčevali do 32 DM. — Ob pomanjkanju goriva in vedno novem zviševanju cen le—temu imajo take raziskave vse večji pomen.

Najstarejši tekmovalc Franc BOHTE, (TOZD Črnomelj) in sodnik ing. Niko Goleš. (Foto ing. Jernej Piškur).

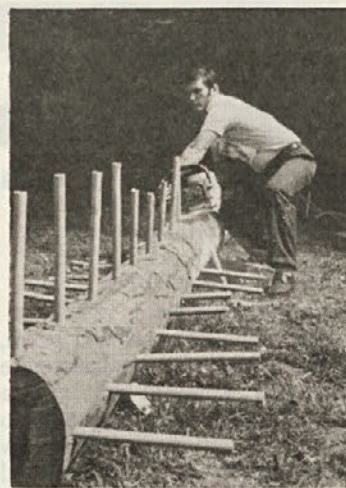
značke delovne organizacije 6 delavcev:

1. Ivan Kotar, TOZD Gozdarstvo Novo mesto
2. Jože Avguštin, TOZD Gozdarstvo Podturn
3. Hasan Hodžič, TOZD Gozdarstvo Črmošnjice
4. Rado Biličič, TOZD Gozdarstvo Črnomelj
5. Ivan Padovan, TOZD Gradnje
6. Jože Kure, dipl. ing., DSSS

3. Za izredno prizadevanje pri delu, za dosežene nad-

poprečne uspehe in za požrtvovalno delo v organih samoupravljanja in družbenopolitičnih organizacijah prejme pismene zahvale in bronaste značke delovne organizacije 5 delavcev:

1. Tone Fink, TOZD Gozdarstvo Novo mesto
2. Peter Djukič, TOZD Gozdarstvo Straža
3. Peter Vardič, TOZD Gozdarstvo Črnomelj
4. Marjan Klobučar, TOK Gozdarstvo Novo mesto
5. Cilka Zupančič, TOK Gozdarstvo Trebnje.

Izidor Fink, TOZD Gozdarstvo Straža je bil četrti med sekači. (Foto ing. Jernej Piškur).

Dve veseli iz naše TOZD

IZBIRA

— „Halo, halo! Ali lahko dobim tovariša nabavnega?“
— „Pri telefonu!“
— „Kaj je zdaj z našim kombijem, ga bomo končno dobili ali ne?“

— „Vse je urejeno, računovodja je že dal nalog za plačilo. Jutri naj ga pride šofer prevzeti na IMV.“

— „Radi bi imeli rdečega, zaradi varne vožnje po gozdu.“

— „Nemogoče, sedaj delajo samo bele!“

— „No, če ni drugače pa bele barve.“

Naslednji dan je šofer Jože pripeljal na TOZD kombi „strupeno“ zelene barve.

POSLOVILNI VEČER

Tovarišica, ki je nekaj mesecev nadomestovala našo stalno sodelavko, se je poslavljala. Povabila nas je na poslovilni večer, mi pa smo zbrali za priložnostno darilce.

Naši Mileni sta ravno zavijali škatlo s kupljenimi kozarci, ko se eden izmed gledalcev spomni:

„Pošalimo se z njo s tisto ukano z razbito steklovino!“

„Saj res, najbrž ne ve zanjo,“ so bili takoj vsi zato.

V mislih smo imeli šalo, s katero je pred mnogimi leti ing. Kruljac presenetil prisotne na fantovščini svojega kolega. Bilo pa je takole:

družba je bila že precej dobre volje, ko se je med vrati pojavil zakasneli gost inf. Kruljac z velikim paketom. Na poti k slavljencu pa se je spotaknil in darilo je padlo z žvenketom na tla. Šele, ko je obdarovanec odprl zavoj, so vsi prisotni ugotovili, da so bile tudi že od prej v njem črepinje. Seveda je imel

ing. Kruljac s seboj tudi pravo darilo.

V kuhinji smo dobili počene skodelice, poiskali enako škatlo in jo zavili v enak papir. Le namesto modre pentlje je za okras prilepljen cvet narcise.

Večer ob ognju pri logarnici je. Končujem nagovor, ko se iz teme pojavi obratovna knjigovodkinja, smrtno resnega obraza, z darilom. Toda groza, paket ima modro pentljo! Kaže, da je nesrečna ženska v temi vzela iz avta napačno škatlo za predvideno šalo.

Hočem zavpiti in preprečiti katastrofo, toda glas mi zaostane v grlu. Špet poskusim... Nič.

Toda Milena se je že opotekla in darilo obleži z žvenketom na tleh.

„Ne, ne, ne,“ končno zakričim na ves glas in se — prebudim v postelji.

Dani se.

„Kaj pa noriš, ali te mora tlačiti?“ se oglasi žena.

Obrišem si potno čelo in oddahnem.

„Saj res — poslovitev bo šele nocoj.“

Ing. S. K.

V Nemčiji so preizkušali spravilo lesa s helikopterjem nosilnosti 2,8 ton. Pokazalo se je, da stroški niso preveliki, ker lahko spravijo tudi zelo težko dostopen les.

Največji izvozniki lesa iglavcev na svetu so Kanada, ZSSR, Skandinavija in ZDA. Svetovna poraba sešo povečala do konca stoletja za petdeset odstotkov.

V Italiji upada trdoživost kostonjevega raka (Endothia parasitica) in izboljšujejo se možnosti za vzgojo domačega kostonja.

Trije najboljši na tekmovanju sekačev GG Novo mesto 7. 6. 1980. Prvi je bil Grandovec, ki stoji v sredi, levo Štrumbelj, na tekmovanju drugi in desno Bobnar, tretji. (Foto J. Penca).

Zares: tisoč delavcev – sodelavcev

Prvi in prvič se je oglasil Franc Povše.

Oglasite se tudi vi!

Tudi pri odpremi lesa je viden napredek

Odprema lesa našim kupcem, ki poteka direktno s kamionske ceste s kamioni ali pa ga odpremljamo z vagoni po železnici, je pomemben člen v naši proizvodni verigi pred prodajo. Glede na to, da dela v tem procesu sorazmerno manjše število delavcev, je ta dejavnost tudi manj znana širšemu kolektivu in morda ne bo odveč nekaj vrstic o odpremi lesa iz glavnih skladišč po železnici.

Starejši delavci se še dobro spominjajo povojnih let, tistih, v katerih je pretežno les izravnaval zunanjetrgovinsko bilanco naše porušene domovine, saj je bil to skorajda edino izvozno blago. Ne samo posamezni vagoni, ampak cele kompozicije, naložene z drvni,

Prvi trije v krosu: Bratkovič TOZD Novo mesto Plut DSSS in Kulovic, TOZD Novo mesto. (Foto: Niko Goleš)

s celuloznim lesom, hlodovino, pragi in z ogljem so se pomikale proti državni meji in v tuje države, žasti Italijo, kamor še danes plasiramo po ugodnih cenah del naše proizvodnje. Na sleherni železniški postaji smo imeli tudi lesno skladišče.

Skorajda ob vsakem času si lahko videl skupino delavcev, ki so vsi prepoteni potiskali težke hlode po strmih legah v vagon, nosili do 120 kg težke prage ali pa nosili v zabojih oglje in ga stresali v posebne vagone. Tako delo so zmogli le krepki delavci.

Večkrat je bilo organizirano tudi udarniško nakladanje vagonov, katerega so se udeleževali tudi pisarniški delavci. Po skladiščih so les premikali konji, brez katerih je bilo možno nakladati vagone le na večjih, urejenih rampah. Kakšna muka je bila brez konj izločiti težji hlod, ki ni smel na vagon! Delavci so ga s cepini „pajsali“ na drugi kup. Še in še bi lahko našteval te izredno težke razmere za delo, pa naj bo dovolj.

Tehnika osvaja svet. Gozdarstvo pri tem prav gotovo ni izjema. Veliko število najrazličnejših strojev, ki lajšajo napor fizičnemu delavcu, brni po naših deloviščih. Les dovažajo na skladišče kamioni, opremljeni z dvigali. Na železniških postajah, kjer so glavna skladišča lesa, vidimo namesto več skupin delavcev in vprežnih konj le še posameznega delavca in nenadomestljivi nakladalni stroj Volvo s spretnim strojnikom. Ta stroj zmore naložiti v

enem delovnem dnevu velike količine lesa in le zaradi priprave lesa za posamezni vagon (prebiranje, dodelava, izmera) so manjši učinki.

Tudi na železnici je v zadnjih letih viden velik napredek. Razen hitreje dostave blaga kupcem so za nas nadvse pomembni novi tipi vagonov, ki nam omogočajo hitreje in cenejše nakladanje. Največ koristimo štiriosne vagone, ki po nosilnosti in prostornini nadomestijo dva navadna vagona, z visokim stranicami, ki imajo veliko prednost pred vagoni z ročicami, ker odpade drago in zamudno povezovanje tovora z žico. Žal nimajo vsi naši kupci ustreznih razkladalnih naprav, s katerimi je možno razkladati hlodovino iz takih vagonov in

moramo zaradi tega večkrat nakladati tudi drugačne, za nas veliko manj ustrezne vagone.

In kaj bi bilo v teh skromnih vrsticah o odpremi lesa po železnici še vredno omeniti? Brez dvoma to, da so odnosi med nami in predstavniki železnice, s katerimi se dnevno srečujemo, odlični. Spomnim se časov, ko sem se „z rokavicami“ približal postajni pisarni, da bi razrešil dnevno porajajoče se probleme. Danes se z njimi pogovarjamo kot enaki z enakimi, zavedajoč se, da smo odvisni drug od drugega. Take odnose pa je potrebno samo še krepiti, saj so temelj naše samoupravne socialistične skupnosti.

FRANC POVŠE

Pri vlečenju vrvi so se razvneli tekmovalci in gledalci. Gledalci celo preveč! Ekipo TOK Gozdarstva Črnomelj se bori z ekipo TOZD Gozdarstvo Straža. (Foto ing. Jemej Piškur).

Obveščanost – pogoj za odločanje

Akcija 1000 delavcev – sodelavcev

Sindikata je letos na pobudo drugega srečanja novinarjev in organizatorjev obveščanja zastavil akcijo za izboljšanje položaja

na področju obveščanja v združenem delu. Neposredni cilj akcije je spodbuditi vse vas, delavce, k odzivanju na dogajanja v svoji delovni sredini oz. k sodelovanju v glasilu, torej v Dolenjskem gozdarju. Ravno zato je akcija poimenovana „1000 delavcev – sodelavcev.“

Prvi namen akcije je pridobivanje novih sodelavcev pri oblikovanju internega glasila. Opaziti je, da s svojimi prispevki sodelujejo vedno eni in isti delavci, novi pa se za delovanje na tem področju le stežka odločajo. Sicer pa se

obveščanje razvija, saj vedno pogosteje dobivamo informacije, uporabljamo pa tudi nove načine obveščanja. Pri tem ugotavljamo, da so delavci, tisti, ki so le obveščeni, sami pa v tem procesu ne sodelujejo. Ker ni povratne informacije, se ne ve, kako posamezne delovne sredine živijo, s kakšnimi problemi se srečujejo. Odločitve samoupravnih organov bi bile verjetno včasih drugačne, boljše in bolj učinkovite, če bi ti organi imeli povratno informacijo, če bi bili vsi delavci obveščeni o vsem dogajanju v delovni organizaciji, saj je dobra obveščanost pogoj za učinkovito odločanje.

Z akcijo torej želimo predvsem spodbuditi povratno informacijo in pokazati načine, da bi se vsi skupaj odzivali na dogajanja v lastni sredini in širši skupnosti. Začetek tega procesa pa je sodelovanje v svojem internem glasilu. Pridobiti želimo čimveč novih sodelavcev glasila.

Sindikalna konferenca je na seji 6. 6. 1980 zadolžila svojega predsednika in urednika glasila, da pripravita analizo obveščanja v delovni sredini in na osnovi ugotovitev začrtata aktivnost za odpravo slabosti na področju obveščanja.

LADO JAVORNIK

Vladu Pavcu ob petdesetletnici

Vlado se je rodil 26. maja 1930 v Šmihelu pri Novem mestu. Po otroških letih in osnovni šoli se je vpisal na gimnazijo v Novem mestu. Veliko nagnjen je do narave je vplivalo na odločitev, da nadaljuje študij na gozdarski fakulteti v Ljubljani. Študij je končal v začetku leta 1958 in se takoj zaposlil pri tedanjem gozdnem obratu Novo mesto kot pomočnik upravitelja. Včasih se spomni prve poti na teren. Takrat motorizacija še ni bila tako razvita kot danes. Tako pravi: z upraviteljem tov. Kopinčem sva šla na jutranji vlak in izstopila na postaji Rožni dol. Snega je bilo do kolen. Pa ni nič pomagalo. Pot pod noge pa na Peščenik do oddelka 15, kjer je bilo sečišče, kamor sva prispela že kar precej zdelana. Krepak požirek „ta kratkega“ se je res prilegel po taki poti.

Konec 1958. je odšel na službenje vojaškega roka. Po vrnitvi se je zaposlil kot inšpektor pri upravi za gozdarstvo OLO Novo mesto, kjer je delal do konca leta 1960. Delal je pri kolavdaciji gozdnih del in kot nadzorni organ raznih objektov, ki so jih financirali iz gozdnega sklada. S l. l. 1961 je nastopil novo službeno dolžnost upravitelja gozdnega obrata Novo mesto. Od tedaj uspešno opravlja svoje delo – ob nešteti reorganizacijah gozdarstva sedaj kot vodja TOZD Gozdarstvo Novo mesto.

Ne moremo mimo njegovega sodelovanja in dela, ki ga je opravljal v družbenopolitičnih organizacijah kot okrajni in občinski odbornik, predsednik

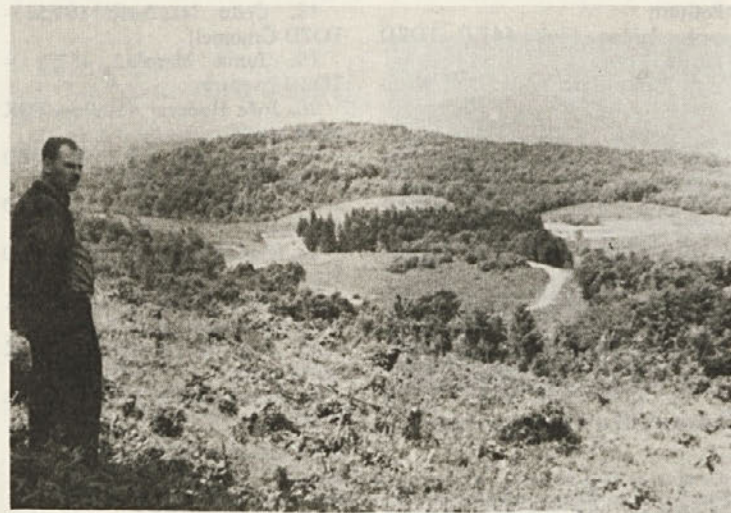

Ivan Strumbelj, TOZD Straza, je bil najboljši v prežagovanju in drugi v skupni uvrstitvi. (Foto: Niko Goleš).

zboru proizvajalcev, občinskega gozdnega sklada, kmetijske zemljiške skupnosti, kot član raznih odborov in komisij in sedaj kot delegat krajevne skupnosti Šmihel.

Da je ljubitelj narave in član zelene bratovščine, kjer ne-

utrudno dela že dolga leta, vemo vsi, ki ga poznamo. Kot v drugih družbenih organih tako v lovski organizaciji aktivno dela kot večkratni starešina lovske družine Padež in ZLD Novo mesto in član komisij za vprašanja lovstva. Znano je njegovo delo na področju

Leta 1963 je bil s cestnad Vahto še širen razgled. Tri leta prej so bili osnovani prvi nasadi iglavcev. Na sliki je ing. Vlado Pavc, ki je pri pogozdovanju vsa leta sodeloval kot upravitelj gozdnega obrata. Razgleda sedaj s te točke ni več, saj so smreke in drugi iglavci na področju, ki ga predstavlja slika, že 6 – 10 m visoke. Zelo razveseljivo je, da se med iglavci precej obilno pojavljajo tudi listavci, predvsem javor, ki ga gozdarji smotno negujejo. (Foto: Mirko Bajt).

Gozd in divjad

Čeprav smo marsikje in že dolga leta nazaj srečevali v nekaterih predelih naših gozdov z objedanjem in drgnjenjem poškodovano mladje, pa zanesljivejših podatkov, kakšno škodo nam s tem povzročajo divjad, nismo imeli. Ob popisu gozdov, ki je bil letos opravljen po naročilu Komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, pa je bilo treba dati tudi odgovor, kje se škoda po divjadi pojavlja in s kakšno močjo. Škode je bilo treba opisati v štirih stopnjah in sicer kot neznatne, vzdržne, nevzdržne in v propadu. Popis gozdov za naše področje sicer še ni v celoti končan, vendar pa so bile že dosedaj zajete vse tiste gospodarske enote, kjer je vpliv divjadi znatnejši in se podatki, ki smo jih zbrali dosedaj, ne bodo veliko spremenili.

Neznatno škodo po divjadi so popisovalci opazili na 2419 ha gozdov, vzdržno pa na 3007 ha. Na teh 5426 ha gozdov divjad ne povzroča občutnejših škod in ravnotežje med živalskim in rastlinskim svetom ni porušeno. Nevzdržno stanje,

kjer je objedanje tako močno, da je otežkočeno ali onemogočeno pomlajevanje in sta zmanjšana prirastek in etat, je na 669 ha gozdov. Vzrok za take škode je v previsokem staležu divjadi v nekaterih gospodarskih enotah. Od domačih drevesnih vrst so najbolj ogrožene jelka, javor, smreka, brest in javor ter vse vnešene vrste, kot n. pr. duglazija in macesen. Da gozdarji ne vidimo rešitve samo v pretiranem zmanjšanju števila divjadi, dokazujemo tudi s tem, da na področjih, kjer je najštevilnejša, s čiščenjem vzdržujemo košenice za pašo. Mladje ščitimo tudi z različnimi premazi in z ograjami.

Za vse ukrepe, ki naj bi jih podvzeli vsak s svojega stališča lovci in gozdarji, pa so nujno potrebni zanesljivi podatki o pojavih v zvezi z divjadjo, kar zahteva od gozdarskih strokovnjakov, da hodijo po gozdu z odprtimi očmi in da dobro opazujejo. Le tako se bomo izognili napačnemu ravnanju in pretiranju v eni ali drugi smeri.

J. P.

gojitve divjadi in vzgoje lovskega članstva. Sodelavci ga poznajo kot poštenega lovca z izrednim darom za opazovanje narave.

Odkar vodi TOZD Gozdarstvo Novo mesto, ga poznamo po dobrih in človeških odnosih do sodelavcev. V tem času je TOZD Gozdarstvo Novo mesto zabeležila pomembne uspehe na področju gospodarjenja z gozdovi: od izgradnje družbenega standarda – gradnje logarnic Padež in Radoha, gradnje upravne stavbe, gradnje gozdnih cest v gozdovih Padeža, Radohe, Rasna, Podgrada, Koprivnika do izgradnje žage Poganci, skladišča Birčna vas, razširitve drevesničarske proizvodnje, osnovanja nasadov in obnove posek je vtakano njegovo delo. Nenehno si je prizadeval za zvečanje proizvodne sposobnosti gozdov in imel tenak posluš za težave delavcev. Vem, koliko je bilo kritičnih dni, ko je šlo vse narobe, ko si je želel, da bi bil na dopustu pa v „penzjonu“. Pa so se stvari vseeno nekako uredile.

Ker ga poznamo kot dobrega, vestnega in poštenega sodelavca, sem prepričan, da bomo še naprej uspešno sodelovali.

Tovariš Vlado! Ob življenjskem jubileju se Ti v imenu sodelavcev zahvaljujem za vse delo v gozdarstvu, družbenopolitičnih organizacijah in lovstvu ter obenem zaželim še veliko zdravja, uspehov in sreče pri nadaljnjem delu ter v krogu družine!

MIRKO BAJT

S poskusi na enoletnih klicah devetih vrst iglavcev glede odpornosti na žveplovi dioksid so ugotovili, da so bili najbolj poškodovani rdeči, rumeni in črni bor, najmanj pa bodeča smreka in duglazija.

V Bosni razmišljajo o lesnih odpadkih in zeleni biomasi. Menijo, da bi 370.000 t zelene mase in 2 milijona lesnih odpadkov lahko izkoristili v kemijski in v proizvodnji raznih plošč in podobnih proizvodov.

Temelj človeške prehrane tvori kakih dvaideset rastlinskih vrst, toda še na tisoče drugih bi lahko izkoristili. Tudi za zdravilstvo je izkoriščenih še razmeroma malo rastlin, čeprav so raziskovanja v zadnjih desetletjih dokazala, kako pomembno je rastlinstvo v proizvodnji zdravil.

S tekmovanja sekačev 7. junija 80

Starejši se ne dajo. Med najboljšimi še vedno stari znanci s prejšnjih tekmovanj: Grandovec, Štrumbelj in Bobnar.

Letošnje tekmovanje gozdarjev so organizirali člani TOZD Straža. Mimo dobre organizacije je za prijeten potek tekmovanja prispevala tudi domiselna izbira prostora, kjer se je tekmovanje odvijalo - v gozdu, skritem, opuščnem grajskem vrtu nedaleč od ruševin gradu Luknja.

Letos se je tekmovanja sekačev udeležilo še več tekmovalcev kot lani, kar kaže, da se število dobrih delavcev povečuje. Nad 500 točk je letos doseglo deset tekmovalcev (lani sedem). Nastopilo je trintrideset sekačev in borbe za dobro uvrstitev so bile zelo živahne. Med prvimi desetimi že najdemo polovico mladih in najmlajših, toda vrh sam, to je prvo, drugo in tretje mesto, so si priborili že stari znanci na domačih, republiških in zveznih tekmovanjih: Grandovec, Štrumbelj in Bobnar. Nas republiškem prvenstvu nas bo zastopalo šest najboljših.

REZULTATI - POSAMEZNO:

1. Jože Grandovec 598,5 TOZD Straža
2. Ivan Štrumbelj 574,0 TOZD Straža
3. Alojz Bobnar 570,0 TOZD Podturn
4. Izidor Fink 547,0 TOZD Straža
5. Mirko Jarc 521,5 TOK Novo mesto
6. Marjan Gnidovec 516,0 TOZD Straža
7. Niko Bubnjič 515,5 TOZD Črmošnjice
8. Franc Murn 515,0 TOZD Podturn
9. Ivo Šabič 515,0 TOZD Črnomelj
10. Marjan Klobučar 503,0 TOK Novo mesto
11. Alojz Primc 498,0 TOZD Novo mesto

12. Šime Dražetič 493,5 TOZD Črmošnjice
13. Alojz Turk 491,0 - TOZD Novo mesto
14. Dušan Iskra 486,5 - TOZD Straža
15. Jože Žagar 479,0 - TOZD Novo mesto
16. Marjan Kump 477,0 - TOZD Novo mesto
17. Silvo Krese 464,5 - TOZD Podturn
18. Čedo Ivančevič 461,5 - TOZD Črnomelj
19. Junus Marošlič 457,5 - TOZD Podturn
20. Jože Hočevar 450,0 - TOK Novo mesto
21. Ivan Turk 449,5 - TOZD Podturn
22. Adolf Vranešič 437,5 TOZD Črnomelj
23. Karel Blatnik 434,0 - TOZD Straža
24. Pavel Škrbe 430,0 - TOK Novo mesto
25. Alojz Pečjak 424,0 - TOK Novo mesto
26. Domine Krese 420,0 - TOZD Podturn

27. Rado Biličič 411,0 TOZD Črnomelj
28. Mehmed Čustič 404,0 - TOZD Črnomelj
29. Luka Djukič 399,5 - TOZD Črmošnjice
30. Jože Lovrič 398,5 - TOZD Črmošnjice
31. Franc Bohte 388,5 - TOZD Črnomelj
32. Peter Vardič 323,0 - TOZD Črnomelj
33. Jozo Davidovič 263,0 - TOZD Črmošnjice

REZULTATI - EKIPNO:

1. TOZD Straža (Grandovec, Štrumbelj, Fink) 1.719,5 točk
2. TOZD Podturn (Bobnar, Murn, Krese) 1.549,5 točk
3. TOK Novo mesto (Jarc, Klobučar, Hočevar) 1.474,5 točk
4. TOZD Novo mesto (Primc, Turk, Žagar) 1.468,0 točk
5. TOZD Črnomelj (Šabič, Ivančevič, Vranešič) 1.414,0 točk
6. TOZD Črmošnjice (Bubnjič, Dražetič, Čustič) 1.413,0 točk

Pregled rezultatov v športnih disciplinah - ekipno na tekmovanju gozdarjev GG Novo mesto - 1980

TOZD	kegljanje		šah		streljanje		krošla		kros		vleč.vrvi		pohod točk	skupaj	
	mesto	točk	mesto	točk	mesto	točk	mesto	točk	mesto	točk	mesto	točk		mesto	točk
1. DSSS	1.	25	1.	25	2.	20	8.	3	4.	10	8.	3	25	1.	111
2. Črmošnjice	3.	15	7.	4	3.	15	3.	15	6.	6	1.	25	25	2.	108
3. TOZD Novo m.	8.	3	6.	6	1.	25	6.	6	1.	25	3.	15	25	3.	105
4. " Straža	4.	10	2.	20	7.	4	1.	25	5.	8	6.	6	25	4.	98
5. " Črnomelj	7.	4	3.	15	4.	10	4.	10	2.	20	4.	10	25	5.	94
6. TOK Novo m.	2.	20	5.	8	8.	3	2.	20	7.	4	7.	4	25	6.	84
7. TOZD Podturn	6.	6	4.	10	11.	-	7.	4	8.	3	2.	20	25	7.	68
8. TOK Črnomelj	5.	8	8.	3	6.	6	9.	2	3.	15	9.	2	25	8.	61
9. TOZD Gradnje	10.	1	-	-	5.	8	5.	8	9.	2	5.	8	25	9.	52
10. TOK Trebnje	9.	2	-	-	9.	2	-	-	-	-	-	-	-	10.	4
11. TOZD Vrtnar.	11.	-	-	-	10.	1	-	-	-	-	-	-	-	11.	1

Na slavnostnem odru trije zadolženi za podeljevanje pokalov: tov. Bajtova ter Fricova ter tov. Javornik. Vabljeni pokali so spodbujali tekmovalce k večjim uspehom. (Foto: ing. J. Falkner).

Preplah v Podturnu zaradi bolniških izostankov

V prvem četrtletju letošnjega leta v Podturnu ni delalo kar 20 odst. delavcev. Vsak peti je bil bolan, Zakaj tako nenaden porast bolniške? O tem so se pred nekaj dnevi pogovarjali predstavniki GG in zdravstvene postaje Dolenjske Toplice.

Prav ste razumeli: od 104 delavcev, kolikor jih je zaposlenih na TOZD gozdarstvo Podturn jih je bilo v prvih treh mesecih odsotnih z dela kar 20. Do 30 dni je „marodiralo“ 10 delavcev, drugih pa nad 30 dni. TOZD Podturn je postala poleg tovarne invalidov tudi tovarna bolnikov. V TOZD dela 18 invalidov III. kategorije. To so sekači, ki so zaradi poklicne bolezni usposobljeni za drugo lažje delo. Poleg teh je še 20

drugih delavcev, ki si želijo status invalida, nekateri med njimi pa celo invalidske upokojitve. Tako je na TOZD Podturn, čeravno ni bilo na zadnjem zdravstvenem pregledu ugotovljenih novih poklicnih obolenj. Izostankov z dela je na TOZD Podturn še enkrat več kot na drugih TOZD. Zato se ne čudimo, zaskrbljenosti družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov, ki želijo zadevo čimprej urediti.

Prisotni so pregledali poročilo Zdravstvene postaje Dolenjske Toplice in dispanzerja za medicinsko dela iz Novega mesta in ugotovili, da ne gre za kakšno posebno epidemijo, pač pa za najrazličnejše bolezni, ki se pojavljajo med ljudmi. Dosedanja praksa je pokazala, da je bilo

teh bolezni le za 9-10 % vseh delavcev. Ko so natančneje analizirali stanje so ugotovili, da je večino bolezni iskati vzrok v prekomernem uživanju alkohola. Gre za posebno vrsto bolezni, ki se je zlasti zadnje čase močno razširila prav na TOZD Gozdarstvo Podturn. Na zdravnikova vrata je čedalje večji naval resničnih bolnikov, zlasti pa tistih, ki želijo opravičila za neopravičene izostanke.

Živimo v humani družbi, v kateri je prva naloga skrb za človeka in njegovo socialno in zdravstveno počutje. Vendar bi morali vsi ljudje pravico sprejemati z določeno mero odgovornosti in se temu tudi primerno obnašati. Upoštevati ljudske norme, ki veljajo za večino in so

oblikovane na zavesti delavca upravljalca.

Na sestanku so se dogovorili, da bo o bolniških izostankih posebej razpravljala sindikalna organizacija. Poglobili bodo sodelovanje med TOZD gozdarstvo Podturn in zdravstveno postajo. Zdravstvenim službam predlagajo, da skrajšajo postopek specialnih pregledov za delavce. Odgovornim osebam TOZD so priporočili, da začnejo disciplinski postopek proti delavcem, ki pijančujejo na delovnem mestu, preprečujejo zdravljenje, ne dosegajo poprečnih delovnih rezultatov ali kakorkoli kršijo delovne dolžnosti.

FRANC MARKOVIČ

Rezultati športnih tekmovanj delavcev GG Novo mesto

Tekmovanja v kegljanju, streljanju in šahu so bila že 30. maja. Vlečenje vrvi, metanje krogle in tekmovalna sekačev so bila zaradi slabega vremena preložena na 7. junij.

VLEČENJE VRVI

Kot vsakokrat, pravzaprav vsako leto bolj, razvname tekmovalce in gledalce vlečenje vrvi. Za najmočnejše že nekaj let veljajo Črnošnjičani, ki so zmagali tudi letos. Hude tekmece so imeli zlasti v ekipi TOZD Gozdarstvo Novo mesto, ki so jih celo premagali, vendar jim zmaga ni bila priznana zaradi nediscipliniranosti gledalcev, ki so tekmo v preveliki vneimi ovirali. Vrstni red in dosežene točke pri vlečenju vrvi:

1. TOZD Črnošnjice	18 točk
2. TOZD Podturn	14 točk
3. TOZD Novo mesto	14 točk
4. TOZD Črnomelj	14 točk
5. TOZD Gradnje	10 točk
6. TOZD Straža	8 točk
7. TOK Novo mesto	4 točke
8. DSSS	4 točke
9. TOK Črnomelj	2 točke

ŠAH

Pri šahu je z močnim naskokom zmagala ekipa DSSS. Vrstni red ekip:

1. DSSS	23 točk
2. TOZD Straža	18,5 točk
3. TOZD Črnomelj	15,5 točk
4. TOZD Podturn	14 točk
5. TOK Novo mesto	14 točk
6. TOZD Novo mesto	10,5 točk
7. TOZD Črnošnjice	10 točk
8. TOK Črnomelj	6,5 točk

Vrstni red posameznikov:

1. Alojz Jarc, TOK Novo mesto	13 točk
2. Ivan Plut, DSSS	13 točk
3. Jure Muhič, TOZD Straža	11,5 točk

STRELJANJE

Ekipni vrstni red:

1. TOZD Novo mesto	416 krogov
2. DSSS	407 krogov

3. TOZD Črnošnjice	397 krogov
4. TOZD Črnomelj	393 krogov
5. TOZD Gradnje	369 krogov
6. TOK Črnomelj	368 krogov
7. TOZD Straža	361 krogov
8. TOK Novo mesto	354 krogov
9. TOK Trebnje	327 krogov
10. TOZD Vrtnarija	297 krogov
11. TOZD Podturn	

Posamezniki:

1. Jože Rade, TOZD Črnomelj	161 krogov
2. Vinko Šprajcar, TOZD N. m.	156 krogov
3. A. Terasi, TOK Črnomelj	155 krogov

MET KROGLE

Ekipni vrstni red:

1. TOZD Straža	
2. TOK Novo mesto	
3. TOZD Črnošnjice	
4. TOZD Črnomelj	
5. TOZD Gradnje	

Posamezniki:

1. Jernej Piškur, dipl. ing., TOZD Straža	13,34 m
2. Mujakič, TOZD Gradnje	12,91 m
3. Radovan Lapanje, dipl. ing., TOK N. m.	12,59 m

KROS

Tekmovalci so tekli od letališča do mesta proslave.

Najboljše ekipe:

1. TOZD Novo mesto
2. TOZD Črnomelj
3. TOK Črnomelj
4. DSSS
5. TOZD Straža

Trije najboljši:

1. Bratkovič, TOZD Novo mesto
2. Plut, DSSS
3. Kulavic, TOZD Novo mesto

KEGLJANJE

Ekipni vrstni red:

1. DSSS	770 kegljev
2. TOK Novo mesto	741 kegljev
3. TOZD Črnošnjice	734 kegljev
4. TOZD Straža	709 kegljev
5. TOK Črnomelj	697 kegljev
6. TOZD Podturn	695 kegljev

7. TOZD Črnomelj	689 kegljev
8. TOZD Novo mesto	647 kegljev
9. TOK Trebnje	631 kegljev
10. TOZD Gradnje	626 kegljev
11. TOZD Vrtnarija	583 kegljev

Vrstni red posameznikov:

1. Niko Goleš, TOK Trebnje	221 kegljev
2. Stanka Kolenc, DSSS	212 kegljev
3. Janez Rustja, DSSS	207 kegljev

Tekmovanja so lepo uspela. Njihova posebna vrednost je v tem, da so pritegnila k sodelovanju veliko delavcev in da je zanimanje zanje vsako leto večje. Prav tako srečanja pa naj bi spodbudila čimveč delavcev k rekreativni dejavnosti preko celega leta. Bolje pripravljene bodo dosegli še lepše uspehe.

NIKO GOLEŠ

Na krosu lepa je bila udeležba. (Foto: Niko Goleš)

Gozdarji – dobri nogometaši

V okviru ŠD „Gozdar“ deluje tudi nogometna sekcija. Z igranjem te privlačne igre smo začeli pred tremi leti. Tekmovali smo predvsem na delavskih športnih igrah novomeške občine in dosegli dobre rezultate.

Predlansko leto smo tekmovali tudi na Lesariadi v Ljubljani, vendar se zaradi neizkušenosti nismo dobro uvrstili. Lani pa je po rezultatih sodeč prišlo do prelomnice. Najprej smo sodelovali na Lesariadi, ki je bila v Novem mestu. Po zagrizenih

in zanimivih bojih nam je uspelo, da smo se prebili do polfinala in na koncu zasedli 5. do 8. mesto. Omenim naj, da je sodelovalo 42 ekip. Uspeha smo bili zelo veseli. Na delavskih športnih igrah smo zopet zelo dobro zaigrali. Po ogorčenem boju v kvalifikacijah smo se uvrstili v finalni del, kjer smo nasprotnika zlahka premagali in tako postali zmagovalci B skupine.

Letos bomo tako nastopali v kvalitetnejši A skupini. Za to tekmovalje pa se bo treba dobro pripraviti, saj so ekipe zelo dobre in izenačene.

STANKO PIRC

MLEČNO DREVO

Pri nas poznamo dve murvi: belo in črno. V Venezueli raste vrsta murve, ki jo imenujejo mlečno drevo. Če ga zarezemo, lahko hitro nalovimo polne čaše pitnega soka. Med murvovke spadajo tudi kruhovci. Eden izmed teh iz Tropske Azije ima plod, ki tehtta do 40 kg, je 1 m dolg in debel 50 cm. Spada med največje plodove v rastlinskem svetu.

Na Madžarskem so raziskovali občutljivost drevja in grmovja na posipanje cest s soljo. Ugotovili so, da so iglavci občutljivejši od listavcev. Med najodpornějšími so bela topola, vrsta bresta in gledičija.

V Ameriki so na poizkusnih ploskvah dognali, da je drevje za ponovno ozelenitev jalovine mnogo primernejše kot trava. Drevje razvije več korenin, veže zemljo in odeja odpadlega listja ščiti površinski sloj tal pred erozijo, obenem pa jih tudi gnoji.

Grandovec je zmagal tudi na republiškem prvenstvu sekačev 14. 6. 1980 v Črni na Koroškem. Zbral je 604,5 točk. (Foto J. Penca).

Stanko Pirc (TOZD Straža) je bil tudi letos na krosu med najboljšimi, toda prehiteli so ga mlajši. Prvi je bil Bratkovič iz TOZD Novo mesto, drugi Plut iz DSSS in tretji Kulavic prav tako iz TOZD Novo mesto. (Foto: J. Penca)

Prva seja novega delavskega sveta

V ponedeljek, 23. junija 1980 ob 8. uri, bo prva seja novoizvoljenega delavskega sveta gozdnega gospodarstva Novo mesto. V delavski svet so bili na volitvah 30. maja t.l. za mandatno obdobje 1980-82 izvoljeni:

TOZD Gozdarstvo Novo mesto: Ivan Bukovec, Slavka Hlebec, Janez Novak, Jože Žagar;

TOZD Gozdarstvo Straža: Magda Virant, Jože Pečaver, Peter Djukič, Peter Grivec;

TOZD Gozdarstvo Podturn: Milena Bobaš, Alojz Bobnar, Silvo Krese, Franc Repar;

TOZD Gozdarstvo Črmošnjice: Jakob Jerman, Ernest Haler, Ivan Fink;

TOZD Gozdarstvo Črnomelj: Jože Rade, Alojz Starc, Branko Puljak, Peter Henigsmann;

TOK Gozdarstvo Novo mesto:

Tone Darovec, Domine Grčar, Alojz Jarc;

TOK Gozdarstvo Črnomelj: Dar-ko Molek, Ivan Požek, Rajko Štefanič;

TOK Gozdarstvo Trebnje: Vito Dražumerič, Ludvik Bizjak, Janez Škerjanc;

TOZD GRADNJE: Alojz Kovačič, Dane Novak;

TOZD Vrtnarstvo: Rudi Petan, Martin Zupančič;

Delovna skupnost skupnih služb: Janez Gašperšič, Milka Rustja;

DNEVNI RED SEJE:

1. ugotovitev navzočnosti,
2. pregled in potrditev zapisnika zadnje seje,
3. poročilo predsednika sindikalne konference o poteku volitev,
4. poročilo direktorja o dosedanjem delu in bodočih nalogah,
5. volitev:

Za govorniški oder, okrašen z zastavami in sliko predsednika Tita, je bil domiselno izbran kotiček opuščene grajskega vrta. (Foto: ing. J. Falkner).

ING. JERNEJU PIŠKURJU IZROČENA NAGRADA ZA PREDLOŽENO TEHNIČNO IZBOLJŠAVO

Delavski svet gozdnega gospodarstva je na predlog komisije za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge sprejel sklep o podelitvi odškodnine tov. Jerneju Piškurju v višini 13.845,00 din za predloženo tehnično izboljšavo skladiščenja odpadkov pri tesalnici Straža. Pri tesalnici v Straži je bil postavljen silos za skladiščenje iveri, ki napadejo pri tesalnici tramov. Silos pa ni bil primeren zaradi neustreznega praznjenja silosa. Da bi pomanj-

kljivost odpravili, je ing. Piškur predlagal naslednjo rešitev: zgraditev posebnega boksa z lesenimi tremi stenami in streho. Praznjenje silosa in nakladanje na kamion opravlja Volvo, ki dela na skladišču.

S to rešitvijo je ing. Piškur omogočil boljše in hitrejše praznjenje silosa. Odškodnina je izračunana na podlagi pravilnika in izplačana v enkratnem znesku.

FRANC MARKOVIČ

Logarnica v Rađohi med cvetenjem jablan. (Foto J. Penca).

- predsednika delavskega sveta,
 - namestnika predsednika delavskega sveta,
 - uredniškega odbora Dolenjskega gozdarja,
 - komisije za odlikovanja in priznanja
6. razprava in sklepanje o izobraževanju delavcev, pripravnikov in študentov na praksi,
 7. razprava in sklepanje o smernicah in elementih srednjeročnega načrta 1981-1985,
 8. razprava in sklepanje o sklenitvi samoupravnega sporazuma o nakupu dveh kamionov Deutz za devizna sredstva,
 9. razprava in sklepanje o sklenitvi samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev v delovni organizaciji RRC - računalniške storitve Ljubljana,
 10. razprava in sklepanje o samoupravnem sporazumu o poslovnem sodelovanju z LIK Savinja,
 11. razprava in sklepanje o nakupu treh sob z 8 ležišči v rekreacijskem centru v Bohinjski Bistnici,
 12. razno.

NOVOSTI IZ TEMELJNE ORGANIZACIJE „VRTNARSTVO IN HORTIKULTURA“

Verjetno ste se malce začudili, ko ste prebrali naslov tega prispevka, saj smo pred kratkim glasovali za združitev TOZD „Vrtnarstvo“. Zaradi priključitve hortikulture skupine in razširitve dejavnosti je delavski svet naše nove temeljne organizacije sprejel sklep o spremembi v skladu z določili statuta.

17. 6. 1980 so delavci na referendumu sprejeli tri pomembne samoupravne splošne akte: spremembe in dopolnitve statuta ter samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev in samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo.

Uspeh referendumu je 91 %, proti ni glasoval nihče, razliko do 100 % pa predstavljajo tisti, ki so na dan referendumu bili upravičeno odsotni.

LADO JAVORNIK

DOLENJSKI GOZDAR

Glasililo izdaja delavski svet gozdnega gospodarstva Novo mesto - Odgovorni urednik ing. Janez Penca. Uredniški odbor: Franc Markovič, ing. Jože Falkner, ing. Jernej Piškur, ing. Slavko Klančičar, Janez Šebenič, ing. Tone Šepec, ing. Jože Vidervol in ing. Tone Hočevar - Izhaja enkrat na mesec v 2000 izvodih. - Uredništvo: Novo mesto, Gubčeva 15 - Časopisni stavek, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list Novo mesto - Tisk: Knjigotisk Novo mesto - Na osnovi ustreznega dokumenta prosto plačila prometnega davka.

Mentorji in dijaki na praksi

4. Jože Berus, TOZD Gozdarstvo Podturn - Saša Viliča

5. Alojz Jarc, TOK Gozdarstvo Novo mesto - Andreja Mirtiča

6. Slavko Peteh, TOK Gozdarstvo Črnomelj - Igorja Mavrina

7. Boris Markovič, TOK Gozdarstvo Novo mesto - Branka Bradača

8. Uroš Kastelic, TOK Gozdarstvo Novo mesto - Rudija Omahna

9. Stane Pirc, TOZD Gozdarstvo Straža - Dušana Pirca

10. Metod Rom, TOZD Gozdarstvo Podturn - Branka Turka

11. Andrej Grabrijan, TOK Gozdarstvo Črnomelj - Aleša Vidmarja

12. Jože Barič, TOZD Gozdarstvo Črnomelj - Leopolda Žalca

13. Jože Pogačnik, TOK Gozdarstvo Trebnje - Jožeta Ferlina

14. Franc Čibej, TOZD Gozdarstvo Straža - Matjaža Jurkoviča.

F. M.